

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1925 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande rörande ett å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1921 antaget förslag till konvention angående minimiålder för Eldare och kollämpare ombord å fartyg.

Genom en den 9 januari 1925 dagtecknad proposition, nr 17, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, anhållit om riksdagens yttrande rörande följande å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1921 antagna

Förslag till konvention angående minimiålder för Eldare och kollämpare ombord å fartyg.

Generalkonferensen av nationernas förbunds internationella arbetsorganisation,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån samman kallats till Genève och där samlats den 25 oktober 1921 till sitt tredje sammanträde

samt beslutit antaga vissa förslag angående förbud mot användande av person under aderton år till arbete i kolboxar eller Eldrum ombord å fartyg, vilken fråga innefattas i den åttonde punkten på dagordningen för sammanträdet,

ävensom beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention.

antager efterföljande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i del XIII av fördraget i Versailles och motsvarande delar av de övriga fredsfördragen.

§ 1.

Med »fartyg» förstås vid tillämpningen av denna konvention varje i allmän eller enskild ägo varande båt, fartyg eller skepp av vad slag som helst, vilket nyttjas i sjöfart till havs, krigsfartyg likväl undantagna.

§ 2.

Unga personer under aderton år må icke användas såsom eldare eller kollämpare ombord å fartyg.

§ 3.

Bestämmelserna i § 2 skola icke äga tillämpning å:

a) arbete av unga personer, vilket utföres å skol- eller övningsfartyg, för så vitt arbetet är godkänt och övervakas av offentlig myndighet;

b) arbete ombord å fartyg, vars huvudsakliga framdrivningsmedel är annat än ånga;

c) arbete av unga personer om minst sexton år, vilkas fysiska lämplighet därför godkänts genom läkarundersökning och vilka användas ombord å fartyg, uteslutande trafikerande Indiens eller Japans kuster; deras användande skall dock vara underkastat reglerande bestämmelser, utfärdade efter samråd med arbetsgivarnas och arbetarnas i dessa länder mest representativa organisationer.

§ 4.

I fall det finnes nödvändigt att anställa eldare eller kollämpare i en hamn, där det icke finnes tillgång till sådana arbetare om minst aderton år, må därtill användas personer under aderton men över sexton år; i dylikt fall skola dock två unga personer anställas i stället för en erforderlig eldare eller kollämpare.

§ 5.

För att möjliggöra kontroll över tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention skall det åligga varje fartygsbefälhavare att föra ett register eller förteckning i sjömansrullan, upptagande alla ombord sysselsatta personer under aderton år, med angivande av dagen för vars och ens födelse.

§ 6.

Besättningens anställningsavtal skola innehålla en sammanfattning av bestämmelserna i denna konvention.

§ 7.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av fördraget i Versailles och motsvarande delar av de övriga fredsfördragen, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 8.

Denna konvention träder i kraft, så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats av generalsekreteraren.

Den är bindande allenast för de medlemmar, vilkas ratifikationer inregistrerats hos sekretariatet.

Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem den dag, då dess ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 9.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmarna av internationella arbetsorganisationen. Han skall likaledes notificera dem inregistreringen av ratifikationer, som senare delgivits honom av andra medlemmar av organisationen.

§ 10.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 8 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att tillämpa bestämmelserna i §§ 1, 2, 3, 4, 5 och 6 senast den 1 januari 1924 samt att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 11.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att, i enlighet med bestämmelserna i § 421 av fördraget i Versailles och motsvarande paragrafer av de övriga fredsfördragen, tillämpa denna konvention på sina kolonier, besittningar och protektorat.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år, efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 13.

Internationella arbetsbyråns styrelse åligger att minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och taga i övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning upptaga frågan om konventionens revision eller modifierande.

§ 14.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Beträffande grunderna för Kungl. Maj:ts ifrågavarande hemställan får utskottet hänvisa till propositionen.

Huvudsakliga innehåll i konventionsförslaget.

Såsom av den ovan intagna texten till konventionsförslaget framgår, innehåller förslaget i huvudsak stadgande därom, att person under 18 år icke må utan i vissa angivna undantagsfall användas såsom eldare eller kollämpare ombord å fartyg, som nyttjas i »sjöfart till havs» och huvudsakligen framdrivas medelst ånga.

Utskottets yttrande.

Genom proposition nr 15 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga förslag till lag om ändrad lydelse av 10 och 73 §§ i sjömanslagen den 15 juni 1922. Berörda förslag innefattar de ändringar av gällande lagbestämmelser, som påkallas av Sveriges anslutning till ifrågavarande konventionsförslag och äro av beskaffenhet att kräva riksdagens medverkan. I avgivet utlåtande nr 6 har utskottet, under uttalande att giltig anledning syntes föreligga för Sverige att biträda det ifrågavarande konventionsförslaget, hemställt, att riksdagen måtte bifalla nämnda med nr 15 betecknade proposition.

Under återopande av vad i oförmälda utlåtande anförts till stöd för Sveriges anslutning till det ifrågavarande konventionsförslaget får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del icke har något att erinra mot vad i det propositionen bilagda statsrådsprotokollet av vederbörande departementschef uttalats beträffande Sveriges anslutning till ifrågavarande, riksdagen för yttrande underställda konventionsförslag.

Stockholm den 13 februari 1925.

På andra lagutskottets vägnar:

BROR PETRÉN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Bror Petré, von Sydow**), *Linder*, *Thorberg* och *Alfred Petré**), fröken *Hesseltgren* samt herrar *Schedin* och *Lundell*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Öberg*, *Hagman**), *Hage*, *Ödström*, *Johanson* i Stockholm*), *Lindgren* i Dingelvik*) och *Anderson* i Storegården.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.
